

Ceļš uz mājām

Šodienas teksts ir no Jesajas gr. 51,9-16:

9 Celies, celies un apjozies ar spēku, tu Tā Kunga elkonis!

Celies kā sendienās, vecu vecos laikos!

Vai ne Tu pāršķēli Rahabu un nodūri jūras pūķi?

10 Vai ne Tu padarīji jūru sausu, nosusināji lielos ūdens plūdus un pārvērti jūras dziļumus par staigājamu ceļu, lai izglābtie varētu pa to iziet?

11 Tā atgriezīsies Tā Kunga atpirktie ar gaviļēm Ciānā, un mūžīga liksmība būs pār viņu galvām; prieks un liksme pildīs viņu sirdis, no viņiem atstāsies skumjas un bēdas.

12 Es, Es esmu tavs iepriecinātājs!

Kādēļ tu bīsties no mirstīgiem cilvēkiem, no cilvēku bērniem, kas iznīkst kā zāle,

13 un tomēr aizmirsti To Kungu, savu radītāju, kas debesis izpletis un licis pamatus zemei, un ka tu dzīvoji mūžīgās bailēs no apspiedēja niknuma, kad tas taisījās tevi samaitāt?

Kur tad nu palicis šis apspiedēja niknums?

14 Un drīzi jo drīzi saistītais būs svabads no važām un nemirs un nenogrims pazemē; arī maizes tam netrūks,

15 tik tiešām, ka Es esmu Tas Kungs, tavs Dievs, kas saviļņo jūru, ka tās viļņi krāc:

Kungs Cebaots ir Viņa vārds.

16 Un Es ieliku Savus vārdus tavā mutē un tevi pasargāju Savas rokas ēnā, lai Es radītu debesis, liktu zemei pamatus un sacītu Ciānai: tu esi Mana tauta!

Mīļā draudze!

Tas ir diskutabls jautājums, cik lielā mērā mēs šodienas tekstu varam saprast. Pirmkārt jau tāpēc, ka mēs neesam piedzīvojuši tādas grūtības, kādas piedzīvoja Israēls. Ja Dievs daudziem šodienas cilvēkiem liekas tālu prom, tad varbūt tāpēc, ja mēs paši no Viņa novēršamies. Ja Viņš mums īpaši neinteresē. Ja viss cits ir svarīgāks, nekā Dievs, sākot no darba līdz izklaidei... ja mēs vienkārši esam pārāk aizņemti, lai daudz nodarbotos ar Dieva lietām. Un pat tad, kad notiek kāda nelaime, vai kādas grūtības, tad arī drīzāk meklējam citus risinājumus nekā daudz domātu par tādu apšaubāmu dieva eksistenci. Lai gan tas tiešām ir interesanti, kā visādi Dieva noliedzēji tomēr bez problēmām var iet pie zīlniecēm un ekstrasensiem, kurus atzīst par autoritātēm, ilgi nedomājot.

Ar jūdiem bija pavisam savādāk. 6.gadsimtā pirms Kristus notika pirmā lielā jūdu tautas katastrofa, kad babiloniešu karaspēks iekaroja Jūdeju un Jeruzalemi, izpostīja Dieva mājokli, templi, nogalināja politisko eliti, un aizsūtīju vergu darbos visu sabiedrības vadošo slāni. Šie notikumi nenozīmēja tikai milzīgus zaudējumus materiālajā ziņā, vai to, ka daudzi piederīgie šajā karā bija miruši vai cietuši, tā bija arī ļoti lielā mērā teoloģiska problēma. Kāpēc tas viss bija noticis? Kā tas var būt, ka visuvarenais Dievs pieļauj tādu sakāvi savai tautai? Mēs šodien teiktu, ka Viņš varbūt nemaz nav tik visuvarens, ka var iztikt arī ūri labi bez tāda Dieva. Tomēr Israēls tā nedomāja. Viņi uzskatīja, ka Dievs viņus sodīja par viņu grēkiem, ka Viņš tik ļoti bija sadusmojies, ka pieļāva visu šo lielo nelaimi. Acīm redzot, viņi bija novērsušies no Dieva, pielūguši elkus, varu un naudu, nevis patieso Dievu. Ja sākumā, līdzīgi pēckara gados, kad daudzi latvieši, gan šeit, gan trimdā cerēja, ka drīzumā amerikāņi sakaus padomju armiju un atbrīvos Latviju, arī izsūtītajiem vēl bija cerība, ka drīzumā varēs atgriezties. Tomēr gadiem ejot uz priekšu, šī cerība izkūpēja. Bija jau pagājuši 70 gadi svešumā, un joprojām nekas neliecināja, ka lietas varētu iet uz labo pusi.

Kā tas ir dzīvot ar apziņu, ka Dievs ir novērsies no tevis? Psalmos lūdzējs lūdz Dievu, lai Viņš viņam atbild, jo Viņa klusēšana nozīmē, ka lūdzējs tiek pieskaitīts mirušajiem nāves valstībā. Ja nevaram savā starpā sarunāties, tad mūsu attiecības mirst. Bet kā es varu dzīvot bez cerības, bez nākotnes, bez iedrošinājuma? Nav brīnums, ka lielais Dieva noliedzējs Nīče beidza savu dzīvi trako mājā.

Es domāju, ka pienāks laiki, kad mēs atkal sapratīsim, cik svarīgi tas ir, ka dzīvojam ar Dievu. Liela daļa no mums pašlaik dzīvo uz nebēdu – tērē tos resursus, kas ir vajadzīgi mūsu bērniem un mazbērniem. Tiek radīti parādi, kurus atmaksāt varēs tikai nākamās paaudzes. Tas viss nevar beigties labi. Jau sen ir pietiekoši daudz brīdinājumu, ka mūsu pasaule iet uz bezdibeni. Lai varētu šodienas tekstu runāt līdzī, mums vispirms būtu tur jānonāk, ka mēs paši būtu izgājuši cauri visam tam ļaunumam, ko esam pieļāvuši, kuras sekas piedzīvos tikai nākamās paaudzes. Tas ir ilgs un garš ciešanu laiks, kur nav redzami nekādi ātri risinājumi.

Šie pravieša vārdi, kurus Bībeles pētnieki piedēvē otrajam Jesajam, iezīmē pagrieziena punktu vislielākā bezcerībā. Dievs atkal uzrunā savu tautu.

Mūsu teksts nav viengabalains. Tur mijas pravieša lūgšana ar uzrunu izsūtītajiem, tad pats Dievs iedrošina izsūtītos un noslēdzot uzrunā pravieti.

Dažkārt man liekas, ka mūsu iekšējie pārdzīvojumi ir lielāks brīnums, nekā visādas dziedināšanas un ārkārtējas parādības. Kā tas var būt, ka pēc tik ilga laika ar tādu degsmi un pārliecību pravietis aicina Dievu mosties, celties un pievērsties savai tautai. Mēs šeit redzam, kā vecie notikumi no sendienām tiek piesaukti, lai aicinātu Dievu atkal pievērsties savai tautai. Tāpat kā toreiz, kad Dievs nogalināja lielo jūras nezvēru Rahabu un jūras pūķi. Kā toreiz, kad Dievs izveda bēgošo Israēlu cauri sarkanajai jūrai.

Pravietis arī sludina saviem tautiešiem, ka Dievs tos vedīs atpakaļ uz savu tēvu zemi, kur viņus gaidīs mūžīgs prieks, labklājība, brīvība un nemirstība. Tie, kas visu laiku ir valdījuši, ir zaudējuši savu varu. Arī apspiedēji ir tikai radības, bez pastāvības. Pravietis uzrunā savus tautiešus, lai tie saprot, ka Dievs kā pasaules radītājs ir varenāks.

Jautājums - kur mēs šodien smeļamies savu cerību? Kā mēs varam pārvarēt bezcerību, sūdzēšanos, negatīvu attieksmi pret dzīvi, apstākļos, kas ir nesalīdzināmi vieglāki, nekā tie bija otrā Jesajas laikā? Toties, ar reālu skatu, mums ir jāreķinās, ka pār mums nāks daudz lielāki un smagāki pārbaudījumi. Ar lētiem mierinājumiem mēs netiksim cauri. Vai nav tā, ka arī mums šodien ir vajadzīgi tādi mazliet trakie, ideālisti, kas vienkārši tam tic, ka izdosies, ka, neraugoties uz visām grūtībām, lietas pašķirsies? Kas dara labu, neskatoties uz to, kas viņiem par to būs. Pravieša laika biedri bija kā stinguši – vai nu viņi dzīvoja pagātnē, sērodami par savu zaudējumu, vai arī viņi nocietināja savas sirdis – galvenais izdzīvot, un nekad nevienam vairs neticēt. Visu laiku šīs bailes no saviem apspiedējiem, kas mijās ar šausmīgu naidu. Arī psalmos mēs varam lasīt, kā kāds no izsūtītajiem lūdz, lai Dievs nomet no klintīm babiloniešu bērnus. Šiem cilvēkiem liecināt, ka Dievs par viņu bija apžēlojies, nebūt nebija viegli.

Bet pravietis ir pārliecināts, ka ir uz pareiza ceļa. Viņš nemaz nevar savādāk. Un Dievs to iedrošina, sakot, ka Viņš tam ieliks Savus vārdus mutē. Dievs viņu pasargās Savas rokas ēnā, tad, kad Viņš rada debesis un zemi. Šī aizsardzība ir vajadzīga, jo Dievs rīkojas ar spēku. Mums ir niecīgs priekšstats par to, ja redzam dabas katastrofas, vulkānu izvirdumus. Arī atgādinājums, ka Ciāna, tāpat Israēls ir Viņa tauta, ir pielīdzināms radīšanas aktam. Tas ir spēkā, un Dievs to pierādīs. Ja agrāk Israēls meklēja Dievu vispirms templī, tad tagad pravietis atklāj, ka Dievs nav sastopams tikai vienā vietā, bet, ka Viņš ir visas pasaules Radītājs, ka Viņš stāv pāri visām varām. Ar šādu skatījumu viņš pārvarēja savas bailes un tagad aicina arī savus tautiešus mainīt savu priekšstatu par

Dievu.

Mums šodien ir vēl cita iespēja saskatīt Dievu grūtībās un ciešanās. Tur, kur cilvēki ir izmisumā un bez cerības, ir kāds, kas viņiem līdzī iet. Tas ir Kristus, Dieva dēls, kas ir kopā ar visiem, kas cieš, ar visiem, kas skumst un nezina - ko tālāk. Kopā ar Viņu mēs varam uzsākt savu ceļojumu uz Dieva valstību no jebkuras vietas, kur mēs atrodamies. Tas ir pilnīgi vienalga, vai mēs esam bagāti vai nabagi, slimi vai veseli, vai mēs dzīvojam Āfrikā vai Karostā. Mēs esam Dieva bērni, kas dzīvo no Viņa žēlastības. Šis ceļojums sākas mūsu sirdīs, tur, kur mēs paļaujamies uz Viņu, ka Viņš mūs sargās un atpestīs no visām nāves varām. Tas, kas uzticas Dievam, arī citus iedrošinās, mierinās, mīlēs. Tā Dievs caur viņiem veido cerības saliņas, kas mums var sniegt patvērumu grūtos laikos.

Āmen!

Sen, sen atpakaļ, notika, ka jūdu tauta bija nonākusi svešumā. Tālu, tālu prom no mājām. Tur, kur viņi bija, nebija labi. Visu laiku smagi jāstrādā, bija uzraugi, kas tūlīt rājās, ja kāds bija noguris. Nebija pietiekoši ko paēst. Vārdu sakot, viņi bija bēdīgi un noskumuši, un tie ļoti ilgojās tikt atpakaļ uz mājām.

1. Kas ir tas, kas Jums visvairāk pietrūkst? Ko Jūs vēlētos sasniegt savā dzīvē? Kādi ir Jūsu sapņi? Kā Jūs gribētu dzīvot?

2. Kāpēc Jūs to nevar sasniegt?

Ir dažādi cilvēki.

Viens ir noskumis. Kā izskatās bēdīgs cilvēks? Vai varat man to parādīt?

Viens ir bailīgs. Kā tas varētu izskatīties?

Citam viss ir vienalga.

Citam ir cerība. Tas domā, gan jau bus labi. Dievs man palīdzēs. Es pamēģināšu.

Kā tas varētu izskatīties?

3. Kā mēs varam iedrošināt tos, kas noskumuši, bailīgi, vienaldzīgi?

Ko mēs tiem varētu labu pateikt?

Ej, bēdīgais, paskaties – es tev būšu draugs.

Ej, bailīgais, nebaidies, - es tev palīdzēšu.

Ej, vienaldzīgais, paskati, cik tur ir forši.

4. Ir jādodās ceļā.

Uz turieni, kur ir forši. Kur Dievs mani mīl, un kur es labi saprotos ar visiem citiem.

Runa ir par to, ka ir jāpārvar bailes, bezcerība, bēdas, lai sasniegtu mērķi.

Why have you forgotten us completely?

Why have you forsaken us these many days?

Restore us to yourself, O Lord, that we may be restored;

renew our days as of old –

unless you have utterly rejected us,

and are angry with us beyond measure. [Lamentations 5:20-22]

As the years of exile (that is, the punishment of God) lingered on, the "unless" of the last verse of Lamentations may have disappeared. The quotations of the audience in Isaiah 40:27 and 49:14 suggest just that:

My way is hidden from the Lord,

and my right is disregarded by my God...

The LORD has forsaken me,

my Lord has forgotten me.

3. Our hope must stretch beyond the hopes of this world if it is to survive all our experiences that continue to threaten hope. Maybe relief won't come right away. Maybe one tyranny will be replaced by another. Maybe the illness will become chronic or terminal. Maybe the broken family will never be reconciled.

As confident as the prophet is about the immediacy of relief, he leaves us with a hope that is more profound than what we can perceive with our senses. If even heaven (the sky?) vanishes like smoke, the earth wears out like old clothes, and people die like gnats, there is still room for hope. God speaks: "But my salvation will be forever and my deliverance will never be ended" (v. 6). There is room for hope even if all our experiences indicate otherwise. This is no easy optimism. The prophet faces directly even such dire possibilities as the end of the world as we know it. Even that is not enough to kill hope, because God's salvation is forever. We are reminded of Jesus' words that even if heaven and earth should pass away, his words will not pass away. That is a hope that can survive our harshest experiences and hardest questions